

*’Κοινωνική – καλλιτεχνική
έκφραση μέσα από την τέχνη στο
δρόμο’*

PROJECT 1^ο ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ σχ.2013-2014
3^ο ΛΥΚΕΙΟ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ PROJECT

1	ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ	ΕΙΡΗΝΗ
2	ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ	ΑΓΓΕΛΟΣ
3	ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
4	ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ	ΠΕΤΡΟΣ
5	ΓΚΑΡΑΝΗΣ	ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ
6	ΙΜΠΡΑΗΜ	ΟΚΤΑΪ
7	ΚΑΓΚΕΛΗ	ΒΑΣΙΛΙΚΗ
8	ΚΙΤΣΙΚΙΔΗΣ	ΙΩΣΗΦ
9	ΚΟΝΤΑΡΑΣ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
10	ΜΑΣΤΟΡΑ	ΝΙΚΟΛΕΤΑ
11	ΠΑΝΝΑ	ΡΑΦΑΗΛΙΑ
12	ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	ΜΑΡΙΛΕΝΑ ΣΟΥΛΤΑΝΑ
13	ΠΙΠΛΙΔΟΥ	ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΔΑΝΑΗ
14	ΠΙΤΑΤΖΗ	ΕΛΕΝΗ
15	ΣΤΕΡΓΙΑΔΗΣ	ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ
16	ΤΟΥΦΕΞΙΔΟΥ	ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
17	ΤΣΑΤΑΛΜΠΑΣΙΔΗΣ	ΘΕΟΔΩΡΟΣ
18	ΤΣΑΤΣΑΡΙΔΟΥ	ΣΟΦΙΑ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ : ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ ΠΑΥΛΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

<u>1. ΟΡΙΣΜΟΣ, ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ GRAFFITI.....</u>	<u>4</u>
<u>2. ΧΡΗΣΗ ΚΑΙ ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ.....</u>	<u>8</u>
<u>3. Ενδεικτικά βήματα και τεχνικές για τη δημιουργία ενός «wall-piece».....</u>	<u>10</u>
<u>4. ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΣΤΡΩΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΣΑΝ.....</u>	<u>13</u>
<u>5. Η ΕΠΙΡΡΟΗ ΤΟΥ GRAFFITI ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΚΑΙ ΟΙ ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ.....</u>	<u>14</u>
<u>6.ΤΟ GRAFFITI ΣΤΙΣ ΑΛΛΕΣ ΤΕΧΝΕΣ.....</u>	<u>18</u>
<u>7. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ.....</u>	<u>23</u>
<u>8. ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ.....</u>	<u>27</u>
<u>9. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....</u>	<u>30</u>

1. ΟΡΙΣΜΟΣ, ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ GRAFFITI

Το graffiti είναι ένα κοινωνικό, νεανικό κίνημα που ξεκίνησε στις αρχές τις δεκαετίας του '70 από τις κακόφημες γειτονιές τις Νέας Υόρκης. Από εκεί μεταφέρθηκε σε ολόκληρο τον κόσμο μέσω των ανθρώπων και των έργων τους και έγινε τρόπος ζωής για πολλούς καλλιτέχνες ανά τον κόσμο.

Το graffiti αναφέρεται ως η αναγραφή κειμένου ή ζωγραφικής σε ορατές επιφάνειες και δημόσιους χώρους(τοίχους, βαγόνια τρένων κα.) . Σύμφωνα με κοινωνιολόγους, αναγνωρίζεται ως ένα είδος υποκουλτούρας ,παρά ως ένα είδος τέχνης του δρόμου. Ακόμα, θεωρείτε μια αντίδραση στο κατεστημένο, στην ησυχία των κατοίκων της πόλης, στη μουντάδα των τοίχων...

Η καταγραφή της ιστορίας του graffiti δείχνει τόσο πολύπλοκη όσο είναι άλλωστε και η ίδια η τέχνη. Το κίνημα ξεκίνησε από πιτσιρικάδες ,που έγραφαν το όνομα τους ή κάποιο ψευδώνυμο σε τοίχους, ταχυδρομικά κουτιά , καρτοτηλέφωνα, υπόγειες διαβάσεις στο μετρό. Η αρχική ονομασία του ήταν hitting ή tagging. Ο σημαντικότερος παράγοντας για την ανάπτυξη του ήταν ο ανταγωνισμός μεταξύ διάφορων ομάδων ή ατομικών καλλιτεχνών, που μέσω της τέχνης τους

δημοσιοποιούσαν διάφορες δηλώσεις ή διαχώριζαν τις περιοχές τους.

Το 1974 ξεκίνησε μια ανταγωνιστική διάθεση για το ποιος είχε τις περισσότερες υπογραφές. Πιθανόν, αυτός να ήταν ο TAKI 183, μικρός Έλληνας που δούλευε στη Νέα Υόρκη. Όμως, οι writers δεν ήταν μόνο μικρά παιδιά αλλά και παρέες που ήθελαν να γίνουν γνωστοί μέσα από αυτό το είδος επικοινωνίας.

Εξώφυλλο εφημερίδας "The New York Times" με συνέντευξη από τον πρώτο δημιουργό γκράφιτι TAKIS 183.

Το Brooklyn είναι ένα από τα σημαντικότερα τοπωνύμια στην ιστορία του graffiti, καθώς εκεί

υπήρξαν οι περισσότεροι ενεργοί writers ,όπως ο friendly Freddie ,writer που ενεργοποιήτο στον υπόγειο της Νέας Υόρκη, πόλος έλξης για writers όλης της πόλης.Ο υπόγειος σιδηρόδρομος αποδείχθηκε ως μια γραμμή τηλεπικοινωνίας και ως ένα στοιχείο ενοποίησης όλων αυτών των ξεχωριστών κινημάτων. Οι άνθρωποι και στις 5 περιφέρειες ενημερώνονταν για τις προσπάθειες του καθενός, και έτσι καθιερώθηκε ο διαγωνισμός αναμεταξύ τους.

Σε αυτό το σημείο το graffiti συναντάτε αποκλειστικά στον υπόγειο σιδηρόδρομο και κρατά έναν χαρακτήρα αποκλειστικά ανταγωνιστικό. Τα έργα γίνονται πάνω σε βαγόνια , με τον κάθε writer να προσπαθεί να σημαδέψει όσο το δυνατόν περισσότερα . Αυτή η ιδεολογία ονομάστηκε bombing.

Την ίδια χρονική περίοδο, δημιουργήθηκαν έργα με εικονογραφήσεις και σκηνικά γύρω από τα αριστουργήματα. Σε αυτό συνέβαλαν συγγραφείς όπως οι TRACY 168, CLIFF 159, BLADE ONE.

Μετά το 1974 η καινοτομία του graffiti έφτασε και σταθεροποιήθηκε σε ένα συγκεκριμένο επίπεδο. Όμως, έχουν δημιουργηθεί οικονομικά πρόβληματα και ως αποτέλεσμα η συντήρηση του συστήματος μεταφορών είναι ελλιπής. Αυτό οδήγησε σε έξαρση του «βομβαρδισμού».Ακόμα ένα

είδος graffiti που βρίσκεται σε άνθιση την συγκεκριμένη περίοδο είναι το στυλ "throw up" που ονομάστηκε έτσι από το είδος των γραμμάτων που χρησιμοποιούνταν , τα "bubbles".

Στα τέλη του 1978 ,οι βομβαρδισμοί επανεμφανίζονται και ο ανταγωνισμός ανάμεσα στους writers κορυφώνεται. Αλλά αυτό ήταν και το τελευταίο κύμα του στυλ στη δημιουργία graffiti καθώς έπειτα ξεκινά ο συστηματικό σβήσιμο των έργων.

Η εφεύρεση των spray κάνει το «άθλημα» πιο εύκολο και όλο και περισσότερος κόσμος ασχολείται με αυτό, καλύπτοντας κάθε πιθανή επιφάνεια. Έτσι δημιουργείτε και το piece , ένα στυλ που χαρακτηριζόταν από το περίγραμμα στα γράμματα των tag. Την ίδια χρονιά, το MET. (Metropolitan Museum of Art) αποκαθιστά συστηματικά τα έργα σε όλο τον υπόγειο. Ως αποτέλεσμα, οι writers μεταφέρθηκαν στις γειτονιές .Αυτή η εξέλιξη ήταν μια πρωτοτυπία του Lee Quinones, ο οποίος προτιμούσε τα γήπεδα του baseball.

Εικόνα με γκράφιτι σε δρόμο πόλεως

Καθ' όλη την ιστορική πορεία του συγκεκριμένου είδους τέχνης, χρησιμοποιήθηκαν πολλά διαφορετικά υλικά , που το καθένα αφορά διαφορετικά στυλ .Τα πιο συνηθισμένα υλικά είναι τα marker pens , μικροί μαρκαδόροι που χρησιμοποιούνταν για tagging και τα spray, αργότερα, για τις μεγαλύτερες επιφάνειες.

Spray για δημιουργία γκράφιτι

2. ΧΡΗΣΗ ΚΑΙ ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Το graffiti έχει μια συγκεκριμένη ιδεολογία. Δεν αφορά απλά την δημιουργία, αλλά αντιπροσωπεύει τα συναισθήματα και τις αντιλήψεις των νέων. Είναι μια δήλωση που είναι αντίθετη στο κοινωνικό κατεστημένο .Εκπροσωπεί

το αντιδραστικό πνεύμα των καλλιτεχνών έναντι στην κοινωνική πειθαρχία και την τάξη που επικρατεί. Είναι απρόβλεπτο και αντισυμβατικό με σκοπό να εκφράσει μια αντιπαράθεση στην κοινωνική κατάσταση της εποχής μας.

Μπορούμε ,λοιπόν, να χαρακτηρίσουμε το graffiti ως μια άμεση έκφραση συναισθημάτων, που συχνά αναδεικνύει νέους καλλιτέχνες και νέες μορφές τέχνης και έκφρασης. Μέσω των έργων, εκφράζονται πολιτικά και ανθρωπιστικά μηνύματα αντιπροσωπεύουν διάφορες υπαρξιακές αναζητήσεις.

Όμως ,ποιά είναι η χρήση του graffiti;Μια εναλλακτική μορφή τέχνης, που δεν αναγκάζεται να χρησιμοποιεί καμβά ή ένας τρόπος έκφρασης που προσπαθεί να περάσει μηνύματα στην σημερινή κοινωνία;

Το graffiti, λοιπόν, βοηθά στην έκφραση μιας διαφορετικής στάσης και ιδεολογίας . Ακόμα ,είναι ένα μέσο επικοινωνίας καθώς και μια κινητοποίηση για τους νέους να εξωτερικεύσουν τα συναισθήματα τους. Μπορούμε να θέσουμε ως επιχείρημα τις πολύ δημοφιλείς εκθέσεις τέχνης του δρόμου ή στα προγράμματα για την διακοσμήση διάφορων δημόσιων έργων τα οποία έχουν και μεγάλη απήχηση στο ευρύ κοινό.

3. Ενδεικτικά βήματα και τεχνικές για τη δημιουργία ενός «wall-piece»

Τα στάδια που περιγράφουμε παρακάτω είναι κάποια πρώτα στάδια, τα οποία, εάν θέλει κανείς, μπορεί να τα ακολουθήσει στα αρχικά του βήματα. Από 'κει και πέρα ο καθένας, με τη δική του φαντασία και τα δικά του ερεθίσματα, θα πρέπει να δημιουργήσει και να προσθέσει τα δικά του στοιχεία στο εσωτερικό (fill-in) και στο εξωτερικό (background) του κομματιού του.

1. Ο «writer» αφού έχει ήδη κατασταλάξει στο ψευδώνυμο και έχει πειραματιστεί με αυτό το σχεδιάζει σε χαρτί.
2. Βάφουμε τον τοίχο με πλαστικό χρώμα, για να μπορούμε να ζωγραφίσουμε καλύτερα στην επιφάνειά του, το σχέδιό μας με τα σπρέι.
3. Σχεδιάζουμε, με ένα ανοιχτό χρώμα, τις πρώτες γραμμές του κομματιού που έχουμε δημιουργήσει, στο σημείο του τοίχου, όπου πιστεύουμε ότι αυτό ταιριάζει.

Εικόνα δημιουργίας ενός γκράφιτι

4. «Γεμίζουμε», με τα βασικά χρώματα που θα χρησιμοποιήσουμε, το fill-in.

Εικόνα δημιουργίας ενός γκράφιτι

5. Με ένα πιο σκούρο χρώμα, από τα χρώματα του fill-in, περνάμε τα πρώτα outlines. Αυτή η διαδικασία είναι το πιο σημαντικό μέρος, για την τελική μορφή που θα έχει το style του κομματιού. Περνάμε στο στάδιο του 3d, όπου δίνουμε βάθος, σε όποια σημεία του κομματιού πιστεύουμε ότι χρειάζεται.

Εικόνα δημιουργίας ενός γκράφιτι

6. Βάζουμε το χρώμα του background που θα κάνει αντίθεση με το κομμάτι, με αποτέλεσμα να δώσουμε λίγο παραπάνω όγκο στο κομμάτι μας. Άμα θέλουμε, μπορούμε να δώσουμε και ένα θέμα στο background ή να προσθέσουμε κάποια character.

Εικόνα δημιουργίας ενός γκράφιτι

7. Καθαρίζουμε όσα σημεία έχουν στάξει. Στην περίπτωση που μας ενδιαφέρει το κομμάτι μας να κάνει μεγάλη αντίθεση, σε σχέση με το background, προσθέτουμε μια εξωτερική γραμμή σε όλη την περιφέρεια του κομματιού (second outline). Αυτό

θα βοηθήσει να δώσει έναν ακόμη παραπάνω όγκο στο κομμάτι μας .

4. ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΣΤΡΩΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΣΑΝ

Κατά την διάρκεια των ετών , υπήρξαν πολλά διαφορετικά κοινωνικά στρώματα που πρωταγωνίστησαν στον τομέα. Στις αρχές του 20^{ου} αιώνα, σημαντικό παράδειγμα είναι οι τοιχογραφίες στο Μεξικό που εικονοποίησαν το έπος της επανάστασης του. Στη δεκαετία του '60, γνωστοί writers , ακολουθώντας τα κοινωνικά ρεύματα της εποχής, γίνονται πολιτική ακτιβιστές. Τις δεκαετίες που ακολούθησαν , το graffiti οριοθετεί απομονωμένες περιοχές της Νέας Υόρκης, όμως οι αρχές της πόλης το ανακηρύσσουν παράνομο παρά τα διάφορα θετικά δημοσιεύματα των κριτικών τέχνης του Μανχάταν, που μιλούν για πρωτοπορία στην τέχνη. Ο υποβαθμισμένος χαρακτήρας του graffiti, που ήταν ανάλογος με τα κοινωνικά στρώματα που το δημιουργούσαν, αλλάζει. Με την πάροδο του χρόνου όλο και πιο πολλές κοινωνικές ομάδες μπαίνουν στο ρόλο του writer δημιουργού.

Όσον αφορά την χώρα μας , η εικόνα του graffiti δεν μοιάζει σε κανένα σημείο με αυτήν στο εξωτερικό . Κύριο λόγο αποτελούν τα υλικά που χρησιμοποιούνται , τα οποία είναι πολύ ακριβά .

Έτσι το graffiti θεωρείται απλά ένα ακριβό χόμπι. Αυτό δεν αποκλείει τους ανθρώπους του περιθωρίου από διάφορα bombings.

5. Η ΕΠΙΡΡΟΗ ΤΟΥ GRAFFITI ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΚΑΙ ΟΙ ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ

Το graffiti ,παρά όλες τις αρνητικές απόψεις, μεταδόθηκε ταχύτατα σε όλο τον κόσμο, επηρεάζοντας ανθρώπους απόψεις και κοινωνίες. Ξεκινώντας από την Νέα Υόρκη και την Βοστώνη, μεταφέρθηκε στην Ευρώπη, όπου το υιοθέτησαν πόλεις όπως το Παρίσι, με graffiti αλά belle époque, το Βερολίνο, σημαντικό κέντρο graffiti της Ευρώπης , το Λονδίνο , η πιο 'φιλογκράφιτη' πόλη του κόσμου, καθώς και το Μπρίστολ, χώρος δράσης του Μπάνσκι. Επίσης μεγάλη δραστηριότητα υπάρχει στη Νότιο Αμερική , με κάποια από τα σημαντικότερα έργα του κόσμου σε πόλεις όπως τα Μπουένος Άιρες και το Σάο Πάολο. Έργα υπάρχουν ακόμα στην Μέση Ανατολή, που ξεκίνησαν την δεκαετία του '70. Πρωτεύουσα του graffiti θεωρείτε η Μελβούρνη καθώς εκεί φιλοξενούνται πολλοί πρωτοπόροι δημιουργοί. Σημαντικό να αναφέρουμε επίσης ότι οι περισσότεροι σύγχρονοι δημιουργοί κατάγονται από το Ισραήλ.

Η Ελλάδα μονάχα τις τελευταίες δεκαετίες είναι ενεργή στη τέχνη του graffiti. Σημαντικό φεστιβάλ τέχνης του δρόμου είναι το Χρωμόπολις. Διεξάγεται σε πολλές πόλεις της Ελλάδας για ένα σαββατοκύριακο κατά την διάρκεια του Ιουνίου, με την συμμετοχή καλλιτεχνών από όλο τον κόσμο. Ακόμα ένας σημαντικός παράγοντας για την εξέλιξη του graffiti στην Ελλάδα είναι η ομάδα Carpe Diem, υπεύθυνη για την διοργάνωση τις πλειοψηφίας των φεστιβάλ graffiti στην Ελλάδα καθώς και για σεμινάρια για νέους όπως και διάφορα έργα σε όλη τη χώρα.

Άλλα σημαντικά δρώμενα graffiti υπάρχουν σχεδόν σε όλη την Ελλάδα. Τα κυριότερα είναι το CYL (color your life) φεστιβάλ που έχει διεξαχθεί σε πολλές πόλεις τις χώρας μας, το NUART , η καινούργια τέχνη όπως είναι η μετάφραση αλλά και τα φεστιβάλ των Κροκκεών και το "Ilion pray to spray festival". Οι κύριοι υποστηρικτές αυτής της κουλτούρα είναι οι αρχιτέκτονες Τζιρτζιλάκη, Ψιχούλη και Στιλίδη.

Όμως οι βασικότεροι υποστηρικτές και σημαντικότεροι εκπρόσωποι του είναι συνήθως οι ίδιοι οι δημιουργοί. Ο TAKI 183 έκανε το graffiti αρχικά γνωστό μέσω δημοσιεύσεις στους New York Times. Στη συνέχεια, ο Julio 204, ο Friendly

Freddie, η TRACY 168, ο Cliff έδωσαν στο graffiti έναν παγκόσμιο αέρα.

Ένας από τους πιο σημαντικότερους όμως της σύγχρονης εποχής είναι ο Άγγλος Banksy. Ο Banksy, γεννήθηκε το 1975 και εντάχθηκε νωρίς στην underground καλλιτεχνική σκηνή του Μπρίστολ. Αρχικά προοριζόταν να γίνει χασάπης, αλλά εντέλει μπλέχτηκε με τους γκραφιτάδες την εποχή του boom των graffiti στο Μπρίστολ στα τέλη της δεκαετίας του 1980. Έτσι ξεκίνησε μια διαδρομή που τον έκανε γνωστό παντού.

Ως γνωστόν το Banksy είναι ένα ψευδώνυμο. Ο - αν και ανώνυμος- γνωστός Άγγλος καλλιτέχνης εκτός από το να κάνει graffiti σε δρόμους, πάρκα, κτίρια, αίθρια, γέφυρες κλπ είναι επίσης ένας πολιτικός ακτιβιστής, ένας σκηνοθέτης, και ένας κανονικός ζωγράφος. Η τέχνη του δρόμου στην οποία επιδίδεται με πάθος, είναι ιντριγκαδόρική, ανατρεπτική, συχνά φιλοσοφημένη και "φιλοξενείται" πλέον στον δημόσιο χώρο και τις πόλεις όλου του κόσμου.

Περιφρονώντας την βρετανική κυβέρνηση που θεωρεί τα graffiti βανδαλισμό, ο Banksy "εφαρμόζει" την τέχνη του σε δημόσιες επιφάνειες

και προχωράει ακόμη περισσότερο μεταλλάσσοντας τον δημόσιο χώρο, δημιουργώντας ο ίδιος με τα έργα του "χώρους" που νοηματοδοτεί ο ίδιος. Με λίγα λόγια συχνά οικειοποιείται τον χώρο κι αυτή είναι η μαγκιά του.

Ο Banksy δεν πουλάει ο ίδιος τις φωτογραφίες του δρόμου που φτιάχνει. Ωστόσο, οι υπεύθυνοι δημοπρασιών τέχνης είναι γνωστό ότι ανεξαρτήτως νομιμότητας επιχείρησαν να πουλήσουν τα έργα δρόμου του Banksy αφήνοντας το πρόβλημα του 'ξεκολλήματος" του έργου από τον τοίχο, στα χέρια του νικητή του διαγωνισμού! Τα slogans και τα μηνύματα του Banksy είναι αντιπολεμικά, αντικαπιταλιστικά και σε κάθε περίπτωση αντισυστημικά. Είναι ξεκάθαρα ένας αντιεξουσιαστής αλλά κι ένας ανθρωπιστής καθώς βλέπει με μια ιδιαίτερη τρυφερότητα τα παιδιά, τους αδύναμους και την τρίτη ηλικία. Ενδιαφέρον παρουσιάζει κι ο τρόπος που διακωμωδεί είτε την παθητικότητα, είτε την αδιαφορία κι αναισθησία των ανθρώπων μπροστά στον πόνο των άλλων. Επίσης τις συνήθειες που έχουν γίνει δικλείδες ασφαλείας, διάφορες μυθολογίες της καθημερινότητας, η τηλεορασιοπληξία, η

αστυνομοκρατία, θέματα εμμονών στην ιδιοκτησία και άλλα τινά. Τέλος σχολιάζει την φτώχεια, την απελπισία, την απόγνωση και τα αιτήματα για Έξοδο. Κάποιοι υποστηρίζουν ότι το στυλ του μοιάζει με του Blek le Rat, ο οποίος άρχισε να χρησιμοποιεί στένσιλ το 1981 στο Παρίσι και χρησιμοποιούσε ως σήμα κατατεθέν έναν αρουραίο όπως ακριβώς και ο Banksy. Άλλοι λένε ότι επηρεάστηκε από τα μέλη του αναρχο-πανκ συγκροτήματος των Crass, που έκαναν εκτεταμένα graffiti με stencils στο metro του Λονδίνου στα τέλη του 1970 και στις αρχές της δεκαετίας του 1980.

Banksy. Εικόνα με γκράφιτι σε δρόμο πόλεως

6.ΤΟ GRAFFITI ΣΤΙΣ ΑΛΛΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

Μια κατηγορία graffiti είναι το διακοσμητικό graffiti, το οποίο χρησιμοποιείται στο home

decorating. Είναι ένας διασκεδαστικός τρόπος graffiti, πολλές φορές είναι τυπωμένο με τον ίδιο τρόπο όπως οι αφίσες ταινιών και μπορεί να διαμορφωθεί σε διάφορα style.

Εικόνα με γκράφιτι

Όπως φαίνεται από την ιστορία του graffiti, αυτό σχετίζεται με διάφορα είδη τέχνης. Έτσι, στα αρχαία χρόνια, χαρακτηριστική είναι η σχέση του με τη γλυπτική, καθώς στην αρχαία Πομπηία υπάρχει graffiti καρικατούρα ενός πολιτικού, ενώ οι αρχαίοι Ρωμαίοι και οι Αιγύπτιοι σκάλιζαν graffiti στους τοίχους-μνημεία. Ιδιαίτερα ενδιαφέροντα στη σύγχρονη εποχή είναι τα αποτελέσματα που προκύπτουν από την σχέση του graffiti με την τέχνη του animation, αφού πολλοί καλλιτέχνες graffiti χρησιμοποιώντας την τέχνη αυτή δημιούργησαν εντυπωσιακά έργα, τυπώνοντας

πάνω από 50 φωτογραφίες με τα θέματα τους, μοντάροντάς τες και βιντεοσκοπώντας τες.

Χρησιμοποιώντας τον ήχο ως στοιχείο σύνδεσης, καλλιτέχνες συνδυάζουν το graffiti με το video art, αλλά και με τα video clips και το cinema μέσα από τρισδιάστατες αποτυπώσεις και μέσα από την δημιουργία εικόνας και αντικειμένου .

Όμως το graffiti σχετίζεται και με διάφορα είδη μουσικής(κυρίως το hip-hop) , καθώς και με χορευτικά σχήματα. Η ύπαρξη του graffiti προηγείται χρονολογικά της αντίστοιχης του hip-hop. Το hip-hop υπήρξε ο κοινωνικός δεσμός και ο διανομέας του graffiti. Το graffiti όντας παράνομο και πιστό στο σκοτάδι βρήκε στο hip-hop έναν κοινωνικό δεσμό στο φως. Το hip-hop όντας νόμιμο και με σχέση την ευρύτερη κουλτούρα, ένωσε το graffiti με τα εμπορικά μέσα και το διέδωσε. Επομένως, το hip-hop υπήρξε για το graffiti μια στέγη που ένωθε ασφάλεια και ένα όχημα για τη διάδοση του. Το hip-hop δεν είναι είδος μουσικής ή ένα είδος χορού αλλά μία κουλτούρα που αποτελείται από 4 στοιχεία. Ένα από αυτά τα στοιχεία είναι το breakdance.

Εικόνα με γκράφιτι σε δρόμο πόλεως

Το breakdance ξεκίνησε στα τέλη της δεκαετίας το 60' με αρχές του 70' στα γκέτο των έγχρωμων της Αμερικής. Πολλές συμμορίες διαλύονται και γίνονται χορευτικές ομάδες λύνοντας τις διαφορές που είχαν με το χορό, αντί να βγάζουν όπλα και να χύνεται αίμα. Το breakdance μείωσε αισθητά την βία και έκανε τους νέους να εκτονώνονται στη μουσική δίνοντας εικόνα με χορό, πόζες, φιγούρες και αστεία. Το graffiti από την πλευρά αυτή συνδέεται άμεσα και με το parkour. Το parkour είναι η μη ανταγωνιστική σωματική και πνευματική τέχνη που έχει ως στόχο τη ταχύτερη ασφαλή και βέλτιστη δυνατή μετακίνηση από οποιοδήποτε σημείο του χώρου Α σε διαφορετικό σημείο του χώρου Β, χρησιμοποιώντας μόνο τις ανθρώπινες σωματικές ικανότητες. Οι περισσότεροι που ασχολούνται με parkour, ασχολούνται επίσης και με το graffiti. Μέσα από το parkour τους δίνετε η ευκαιρία να φτάσουν σε δυσπρόσιτα σημεία και όταν καταφέρουν να φτάσουν σε αυτά, κάνουν graffiti ή αφήνουν την προσωπική τους υπογραφή (ταγκιά) προκειμένου να αναγνωρίσουν άλλες ομάδες ότι έχουν περάσει από εκεί. Το 1995-2000 η νεολαία συνδέει το graffiti με όλα τα φάσματα της μουσικής. Μέσω των video

clips αυτό το σχήμα διαδίδεται σαν παγκόσμια κουλτούρα.

Εικόνα με γκράφιτι σε δρόμο πόλεως

Ενδιαφέρον παρουσιάζει η διαφοροποίηση των graffiti ανάλογα με το φύλο των δημιουργών του. Η Lakoff προσδιόρισε ότι ο γυναικείος τρόπος «γραφής» είναι πιο ευγενικός και λιγότερο αποφασιστικός σε σύγκριση με αυτό των ανδρών. Οι άντρες δηλώνουν τα αιτήματα και τις απόψεις τους, ενώ οι γυναίκες επικεντρώνονται στα διαπροσωπικά θέματα που αφορούν τα συναισθήματα και τις συγκινήσεις τους. Τα γυναικεία graffiti μιλούν για τη ζωή, το γάμο και την ευτυχία. Αντιθέτως οι άντρες περιλαμβάνουν στα graffiti τους πολιτικά ζητήματα, προβλήματα ανταγωνισμού και ερωτικά μηνύματα. Τόσο οι άντρες, όσο και οι γυναίκες έχουν ανάγκη από επικοινωνία και αναγνώριση. Γι' αυτό και τα δύο φύλα συμβάλλουν στα ήδη υπάρχοντα graffiti.

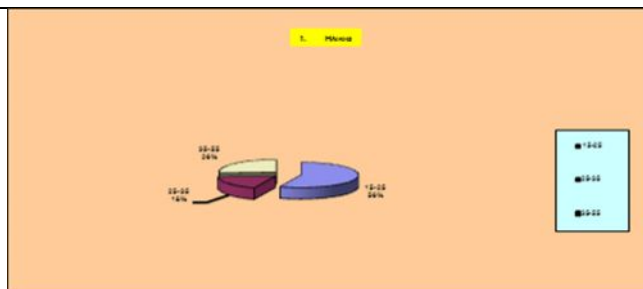

Εικόνα με γκράφιτι σε δρόμο πόλεως

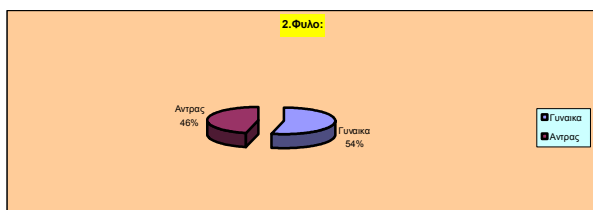
7. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Για τις ανάγκες της εργασίας μας, με σκοπό να δούμε τη άποψη έχει ο κόσμος για το γκράφιτι, δημιουργήσαμε ένα ερωτηματολόγιο με ερωτήσεις που συλλέξαμε μεταξύ των μελών του project. Τα στοιχεία που αποκομίσαμε από έναν αριθμό ατόμων που απαντήσαμε είναι τα εξής:

1. Ηλικία :	
15-25	28
25-35	9
35-55	13

2. Φύλο:	
Γυναίκα	27
Άντρας	23

3. Σε τι μορφωτικό επίπεδο βρίσκεστε:

Μαθητής	25
Πτυχιούχος	5
Εργαζόμενος	20

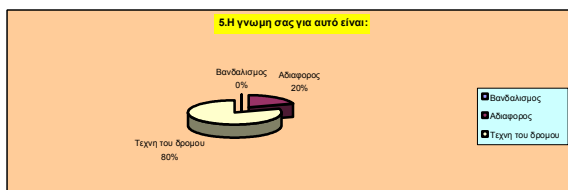
4. Γνωρίζετε τι είναι το graffiti?

Ναι	48
Όχι	2

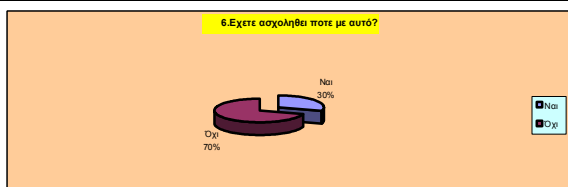
5. Η γνώμη σας για αυτό είναι:

Βανδαλισμός	0
Αδιάφορος	10
Τέχνη του δρόμου	40

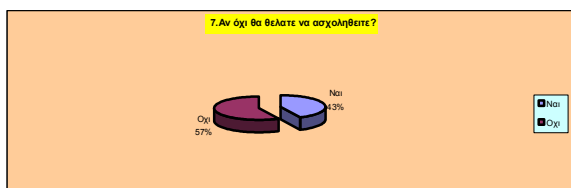
6. Έχετε ασχοληθεί ποτέ με αυτό?

Ναι	15
Όχι	35

7. Αν όχι θα θέλατε να ασχοληθείτε?

Ναι	15
Όχι	20

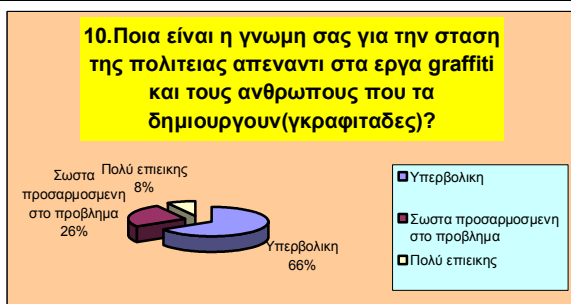
8. Έχετε κάποιες ιστορικές γνώσεις πάνω στο θέμα?	
Ναι	24
Όχι	26

9. Θεωρείτε ότι περνούν μηνύματα μέσα από τα graffiti?	
Ναι	41
Όχι	9

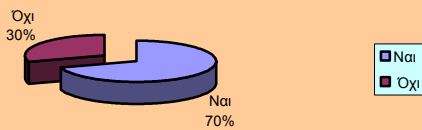

10. Ποια είναι η γνώμη σας για την στάση της πολιτείας απέναντι στα έργα graffiti και τους ανθρώπους που τα δημιουργούν (γκραφιταδες)?	
Υπερβολική	33
Σωστά προσαρμοσμένη στο πρόβλημα	13
Πολύ επιεικής	4

11. Κατά την γνώμη σας, θεωρείτε ότι υπάρχουν στερεότυπα όσων αφορά τους γκραφιταδες? (πχ. Εμφάνιση, προτιμήσεις στην μουσική, τρόπος ομιλίας κα)	
Ναι	35
Όχι	15

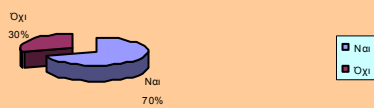
11. Κατά την γνώμη σας, θεωρείτε ότι υπάρχουν στερεοτυπα οσων αφορα τους γκραφιταδες? (πχ. Εμφανιση, προτιμησεις στην μουσικη, τροπος ομιλιας κα)

12. Θα επισκεπτόσασταν ποτέ κάποιο graffiti happening?

Ναι	35
Όχι	15

12. Θα επισκεπτόσασταν ποτέ κάποιο graffiti happening?

13. Θα συμμετείχατε ποτέ σε μια παρόμοια εκδήλωση?

Ναι	29
Όχι	21

13. Θα συμμετείχατε ποτέ σε μια παρόμοια εκδήλωση?

Σύμφωνα με τα στοιχεία που απαντηθήκανε στο ερωτηματολόγιο, κατά πλειοψηφία νέων ανθρώπων και γυναικών, με μορφωτικό επίπεδο σχολείου, έχουν γνώση για το τι είναι το γκράφιτι, το θεωρούνε τέχνη αλλά δεν τους έχει δοθεί ευκαιρία να ασχοληθούν με αυτό. Παρόλο που δεν διαθέτουν πολλές πληροφορίες για αυτό, θεωρούνε ότι περνάει κάποιο μήνυμα, οπουδήποτε περιεχομένου, χαρακτηρίζουν υπερβολική την στάση της πολιτείας απέναντι στους δημιουργού και ότι υπάρχουν προκαταλήψεις και στερεότυπα

απέναντι στους γκραφιτάδες. Τέλος δεν θα χάνανε την ευκαιρία να συμμετείχαν σε ένα graffiti happening ή μια παρόμοια εκδήλωση.

8. ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Για να μπορέσουμε να έχουμε μία ολοκληρωμένη άποψη για την τέχνη του γκράφιτι, πήραμε συνέντευξη από έναν γνωστό «writer» της πόλης της Κομοτηνής. Μια μικρή περίληψη της συνέντευξης είναι η παρακάτω.

Ρωτήθηκε πώς επέλεξε το όνομα «Fog» για να εκπροσωπεί τα graffiti του. "Fog" στα αγγλικά θα πει ομίχλη. Είναι ένα καιρικό φαινόμενο που εμφανίζεται και εξαφανίζεται ανά πάσα στιγμή. Έτσι και αυτός εμφανίζεται και εξαφανίζεται χαρακτηρίζοντας το φαινόμενο του δρόμου.

Ξεκίνησε να κάνει graffiti το 2005. Ο φίλος του ζωγράφιζε στην τάξη και αναρωτήθηκε τι είναι αυτό , και πώς γίνεται. Μετά από 4 μήνες καθημερινής εξάσκησης σε χαρτί, άρχισε να ζωγραφίζει και σε τοίχους. Το είδος του graffiti προτιμάει να κάνει είναι κυρίως «φλετερινγκ» (γράμματα).

Για ένα χρονικό διάστημα χρησιμοποιούσε το μαύρο χρώμα για τα «λαινς» (γραμμές) αλλά πλέον δεν έχει κάποιο σίγουρο. Ανάλογα με την ψυχολογία

του εκείνη τη στιγμή προσθέτει και τα ανάλογα χρώματα.

Τα σχόλια που ακούει για τα graffiti του είναι κυρίως θετικά , χωρίς αυτό να πει ότι δεν έχει ακούσει και αρνητικά. Ότι και να του πουν όμως δεν πτοείται . Αν ακούσει κάποιο αρνητικό θα βάλει τα δυνατά του για να αποδείξει ότι μπορεί να κάνει πολύ καλύτερα σχέδια.

Το graffiti για αυτόν είναι μία εμμονή , μετά από 8 χρόνια είναι και τρόπος ζωής. Δήλωσε επίσης ότι μία μέρα χωρίς να πιάσει έστω στυλό και χαρτί , είναι μια μέρα χωρίς νόημα. Πλέον προτιμά να ζωγραφίζει σε φεστιβάλ και σε μέρη που δεν ενοχλεί κανέναν. Σε απομακρυσμένα μέρη από την πόλη , όπως είναι οι γέφυρες. Έχει συνεργαστεί με τον Κασμ, τον Καρε, τον Νερτ, τον ΠΡ3, τον Οναρέ , τον Μπροουντ , τον Νας, τον Μαμπού και τον Τορ. Τον είχαν καλέσει για τα Κ.Ε.Π. το 2009, αλλά επειδή ο δήμος δεν δέχτηκε να πληρώσει τα έξοδα για τα σπρέι και επειδή ήταν μικρός σε ηλικία, βρήκαν κάποιους ανώτερους και συνεργάστηκαν με αυτούς, χωρίς να ενημερώσουν τον Fog. Στο παρελθόν το είχε ως επάγγελμα (ζωγραφίζοντας δηλαδή σε μαγαζιά) αλλά σταμάτησε γιατί είχε πιο πολλή ζήτηση ο σχεδιασμός στον τοίχο (σχέδια) και όχι τα φλέτερινγκ. Του είχε ζητηθεί επίσης να

σχεδιάσει σε σπίτια και στον εσωτερικό και στον εξωτερικό χώρο.

Ένα graffiti διαρκεί το λιγότερο από 3-4 λεπτά έως 15-20 λεπτά. Έχει μεγάλη σημασία το σημείο που θα ζωγραφίσει , εάν μπορούν να τον δουν δηλαδή ή όχι. Μια φορά μάλιστα , όταν ζωγράφιζε στις γέφυρες είδε έναν κύριο , μεγάλο σε ηλικία να μιλάει στο τηλέφωνο και να τον κοιτάει. Ανυποψίαστος συνέχισε να ζωγραφίζει καταλαβαίνοντας μετά από λίγο ότι είχε περιτριγυριστεί από ένα περιπολικό από τη μία και από 2 αστυνομικούς από την άλλη. Δεν είχε επιλογή και πήδηξε από τη γέφυρα καταλήγοντας με μία σπασμένη φτέρνα. Τελικά δεν τον έπιασαν ποτέ.

Ρωτήθηκε επίσης ποια είναι η γνώμη του πάνω στο θέμα για τον βανδαλισμό των graffiti. Η απάντηση του ήταν ότι χρειάζονται ψυχολόγο. Εάν δεν πάρεις την άδεια κάποιου και ζωγραφίζεις στον ιδιωτικό του χώρο τότε ναι, είναι βανδαλισμός. Αλλά όσοι είναι μέσα στον κόσμο των graffiti αναγνωρίζουν πως είναι μία τέχνη. Μια τέχνη του δρόμου. Τέλος ρωτήθηκε αν θεωρεί ότι υπάρχει ανταγωνισμός ανάμεσα στους λεγόμενους γκραφιτάδες. Πλέον ναι, πιστεύει ότι υπάρχει ανταγωνισμός αν και αυτός προσωπικά δεν ανταγωνίζεται κανέναν. Κάνει αυτό που του αρέσει για αυτόν και κανέναν άλλον.

9. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- “...Στο Δρόμο”, Ιωσηφίδης Κ., Αθήνα: Μεταίχμιο, 2007
- “Γκράφιτι”, Μποφυλάτου Δήμητρα, περιοδικό Αερόστατο.
- “Η Graffiti υποκουλτούρα - Η σημασία του χώρου στο δρόμο προς την φήμη”, Αβραμίδης Κωνσταντίνος, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Αθήνα, 2009.
- “Τα Γραπτά Μένουν | Όταν οι Λέξεις Κατοικούν το Χώρο”, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο | Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών | Διάλεξη 9ου Εξαμήνου | Ακαδημαϊκό Έτος 2007 – 2008

Δικτυακοί Τόποι

- <http://www.slideshare.net/spetsiotou/ss-25459914> Τελευταία επίσκεψη 10/2013.
- <http://2lyk-el-kordel.thess.sch.gr/autosch/joomla15/images/GRAFFITI%20%CE%A0%CE%91%CE%A1%CE%9F%CE%A5%CE%A3%CE%99%CE%91%CE%A3%CE%97.pdf> Τελευταία επίσκεψη 10/2013.
- <http://el.wikipedia.org/wiki/Γκράφιτι> Τελευταία επίσκεψη 10/2013.
- <http://en.wikipedia.org/wiki/Graffiti> Τελευταία επίσκεψη 10/2013.